

E-zine ÚPV SR – 1. 4. 2015 – číslo 4

E-mailový časopis Úradu priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky

ISSN 1337-5504

1. APRÍL sa nesie v znamení žartov a ostrovtipov, nežnejšie pohlavie ho považuje aj za neoficiálny deň mužov ☺. Oficiálne je však 1. apríl Medzinárodným dňom vtákov. Dnes nesmiete na žiadneho z nich kričať, vyhrážať sa mu ošklbaním, či nebudaj pekáčom.

Niektoré operence v živote stretáva aj takýto osud...

Z fotografie môže vyplývať aj ponaučenie: nech už vás život alebo práca vrátane tvorby vynálezov akokoľvek „tresce“, vždy treba odchádzať z „bojiska“ so vztýčenou hlavou!

Foto: internet

SPRÁVY Z ÚPV SR

Vstaň a podpor hudbu

26. apríl
Svetový deň duševného vlastníctva

Svetový deň duševného vlastníctva

Keďže Svetový deň duševného vlastníctva (SDDV – 26. apríl) pripadá tohto roku na nedeľu, pracovníci Úradu priemyselného vlastníctva SR a pozvaní hostia si ho pripomenú **v utorok 28. apríla**. Tohtoročný SDDV s mottom **Vstaň a podpor hudbu** otvorí v úrade slávnostným príhovorom jeho predsedu **Ľuboš Knoth**.

Po slávnostnej časti bude nasledovať regionálny seminár s názvom **Podnikanie v medzinárodnom kontexte**, ktorý ÚPV SR pripravuje v spolupráci so Svetovou organizáciou duševného vlastníctva (WIPO), Úradom pre harmonizáciu vnútorného trhu (OHIM) a Centrom vedecko-technických informácií SR (CVTI SR).

Cieľom regionálneho seminára je oboznámiť podnikateľov a odbornú verejnosť strednej Európy, ako pri podnikaní prostredníctvom internetu neporušovať práva duševného vlastníctva a ktoré produkty a služby medzinárodných organizácií WIPO a OHIM im môžu pomôcť v podnikaní.

Účasť na seminári je bezplatná. Rokovacím jazykom je angličtina, preklad je zabezpečený.

SDDV bude v ÚPV SR aj **Dňom otvorených dverí**. Počas neho si bude možné pozrieť v úrade i výstavu dokumentujúcu tradície obchodovania a pohostinstva na území Slovenska. ÚPV SR v spolupráci s Múzeom obchodu Bratislava ju sprístupnil v závere minulého roka. Súčasťou výstavy, ktorá potrvá do konca apríla 2015, sú aj známe i menej známe ochranné známky, značky a dobový dizajn rôznych produktov.

<http://www.wipo.int/ip-outreach/en/ipday/>

Pamätná plaketa pre ÚPV SR

Zväz slovenských vedeckotechnických spoločností (ZSVTS) pri príležitosti 25. výročia svojho vzniku a Dňa inžinierov a technikov Slovenska usporiadal 17. marca slávnostné zhromaždenie. Záštitu nad zhromaždením prevzal prezident Slovenskej republiky Andrej Kiska a pozvanie prijali osobnosti verejného života, zástupcovia štátnych orgánov, partnerských organizácií a členských odborných spoločností.

Z rozhodnutia Rady ZSVTS bola pri tejto príležitosti odovzdaná **pamätná plaketa aj Úradu priemyselného vlastníctva SR**, ktorú prebral jeho predse-

da **Ľuboš Knoth**. V krátkom príhovore zablahoževal členom ZSVTS k výročiu a uviedol, že činnosť zväzu je veľmi prospešná pre propagáciu prepojenia vedy, výskumu a ich výsledkov s praxou, využitia týchto výsledkov v podnikaní a pri vytváraní odborných poradných platforiem. Ľ. Knoth vyslovil presvedčenie, že v blízkej budúcnosti dôjde k užšej spolupráci medzi ÚPV SR a ZSVTS.

V popoludňajších hodinách sa konala konferencia **FITS 2015 – Fórum inžinierov a technikov Slovenska**, konferencia s mottom **25 rokov premien vedy a techniky na Slovensku**.

Krištáľový Merkúr 2014

Úrad priemyselného vlastníctva SR a Banskobystrická regionálna komora SOPK (BBRK SOPK) boli organizátormi 21. ročníka súťaže o cenu za inovácie Krištáľový Merkúr 2014, súťaže pre podnikateľské subjekty a študentov Banskobystrického kraja (ÚPV SR mal dosiaľ zastúpenie len v porote súťaže spolu s členmi Predstavenstva BBRK SOPK a zástupcami Technickej univerzity vo Zvolene).

Vyhlasenie výsledkov a slávnostné odovzdávanie ocenení za najlepšie inovatívne riešenia **sa uskutočnilo 12. marca 2015** v Cikkerovej sieni historickej radnice Banskej Bystrice v rámci verejnej časti zasadnutia Valného zhromaždenia BBRK SOPK.

Organizátori udelili 3 hlavné ceny:

Produktová inovácia vyššieho rádu

ADRIAN GROUP, s. r. o., Banská Bystrica – za nový modelový rad teplovzdušných plynových generátorov

Technologická inovácia

ISOLAR, s. r. o., Lieskovec – za zariadenie na posuv rovných tyčí a tyčí s ohybmi a výstupkami cez páskovaciú hlavu páskovacieho stroja

Mladý inovátor

Oliver Morocz, Drevárska fakulta Technickej univerzity vo Zvolene – za poličku „Mimosa“ (autor sa inšpiroval malou rastlinou s názvom Mimosa pudica, ktorá pri dotyku uzatvára svoje listy)

Predseda ÚPV SR **Ľuboš Knoth** pri tejto príležitosti povedal: – Som rád, že spolupráca s Banskobystrickou regionálnou komorou SOPK sa posunula o level vyššie a spolu sme vyhlásili a zorganizovali súťaž o cenu za inovácie, inovácie, ktoré, verím, že pohnú Slovenskom a minimálne i stredo európskym regiónom.

Teší ma, že v SOPK sme našli spoľahlivého partnera, ktorému inovácie ležia na srdci. Svedčí o tom aj zapojenie štyroch regionálnych komôr SOPK – Bratislavskej, Banskobystrickej,

Trenčianskej a Košickej, do siete informačno-poradenských miest ÚPV SR pre inovácie – innoinfo, spolupráca pri organizovaní odborných seminárov a propagácii ochrany duševného vlastníctva na webovom sídle SOPK, ako aj v jej časopise Obchod, priemysel, hospodárstvo.

ÚPV SR je tu najmä pre podnikateľov – pre pôvodcov riešení a prihlasovateľov.

V tomto kontexte sme v minulom roku uskutočnili viaceré aktivity a ďalšie pripravujeme s rezortmi vlády SR, ale aj v spolupráci so zahraničnými partnermi. A budúci podnikatelia – dnešní študenti – sú hojne zastúpení aj v súťaži o Krištáľový Merkúr, začínajú si čoraz viac uvedomovať význam duševného vlastníctva. Som presvedčený, že duševné vlastníctvo je jednou z oblastí, ktorá pomôže rozhybať ekonomiku Slovenska tak, ako aj v iných vyspelých krajinách.

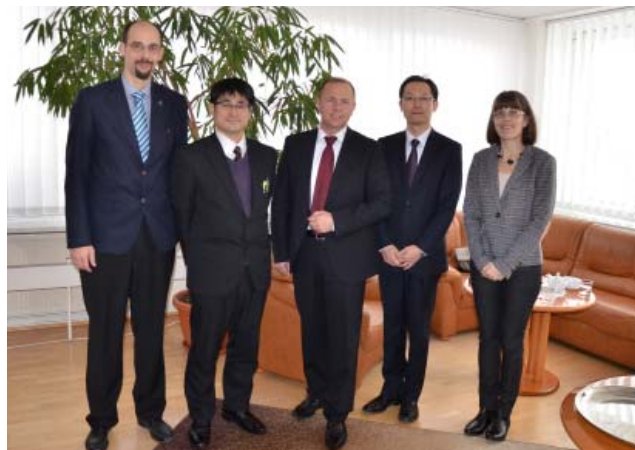
<http://bystrica.sme.sk/c/7694289/cenu-za-inovaci-u-ziskal-student-za-policiu-ktora-reaguje-na-pohyb.html>

Hostia z Japonska v ÚPV SR

Predseda ÚPV SR **Ľuboš Knoth** privítal 11. marca v Banskej Bystrici japonskú delegáciu v zložení **Takuya Tanabu**, riaditeľ sekcie duševného vlastníctva JETRO (Japan External Trade Organisation)¹ a **Hideaki Shimada**, zástupca riaditeľa kancelárie riadenia kvality Japoncého patentového úradu (JPO); v úlohe pozorovateľa na stretnutí bola Katalin Miklóová, vedúca

farmaceutickej a poľnohospodárskej sekcie Maďarského úradu duševného vlastníctva.

Návšteva sa uskutočnila v súvislosti s nedávnym podpísaním Dohody o Vyšehradskom patentovom inštitúte (VPI). Totiž, pred vymenovaním VPI **za orgán pre medzinárodnú rešerš a pre medzinárodný predbežný prieskum** Zhromaždením

Medzinárodnej únie pre patentovú spoluprácu a schválením Valným zhromaždením členských štátov Svetovej organizácie duševného vlastníctva (WIPO) sa vyžaduje asistancia jedného alebo viacerých už fungujúcich medzinárodných orgánov zameraných na rešerš a predbežný prieskum. V prípade Slovenska aj Maďarska bol určený JPO.

Cieľom návštevy hostí z Japonska bolo teda posúdiť pripravenosť ÚPV SR na plnenie funkcií spomínaných orgánov v rámci Vyšehradského patentového inštitútu a prediskutovať prípadnú pomoc zo strany JPO.

Foto: archív ÚPV SR

Spolupráca ÚPV SR a SIEA

Dňa 6. marca sa predseda ÚPV SR **Ľuboš Knoth** stretol v Banskej Bystrici s generálnou riaditeľkou Slovenskej inovačnej a energetickej agentúry (SIEA) **Svetlanou Gavorovou**. Predmetom ich rokovania bol rozvoj vzájomnej spolupráce oboch inštitúcií so zameraním na aktivity v oblasti ochrany práv priemyselného vlastníctva a zvyšovania celkového povedomia spoločnosti o priemyselnom vlastníctve a možnostiach jeho efektívnej ochrany. Obe strany sa zhodli, že zvýšenú pozornosť je potrebné venovať **najmä malým a stredným podnikateľom, ako aj mládeži už v základných a stredných školách.**

ÚPV SR a SIEA prejavili záujem spolupracovať najmä pri poskytovaní konzultácií, odborného poradenstva a vzdelávania pre podnikateľov a širokú verejnosť v oblasti ochrany práv priemyselného vlastníctva. Majú tiež zámer spoločne vytvoriť jednotný interaktívny portál. Dôležitou súčasťou spoločných aktivít bude aj informačná a mediálna kampaň zameraná na efektívne zvyšovanie spoločenského povedomia o význame ochrany práv priemyselného vlastníctva.

S cieľom naplniť tieto ambiciózne závery budú ÚPV SR a SIEA v rámci partnerskej spolupráce realizovať národný projekt **Zvýšenie využívania ochrany práv duševného vlastníctva** ako systémové opatrenie v rámci Operačného programu Výskum a inovácie.

Pri príležitosti historicky prvého stretnutia najvyšších predstaviteľov ÚPV SR a SIEA bola uzatvorená aj **Rámcová zmluva o spolupráci do roku 2020.**

Foto: archív ÚPV SR

¹ JETRO (Japan External Trade Organisation) je japonská vládna organizácia zameraná na rozvoj obchodu a investícií. Jej cieľom je rozvíjať obchodné vzťahy. Má pobočky na celom svete, v Európe je ich 16, <http://www.jetro.go.jp/en/jetro/worldwide/europe>.

SPRÁVY ZO SVETA

Európska patentová reforma témou rokovania s ministerkou Úradu duševného vlastníctva Spojeného kráľovstva

Britská ministerka pre duševné vlastníctvo **Baronessa Lucy Neville-Rolfeová** a prezident Európskeho patentového úradu (EPÚ) **Benoît Battistelli** sa stretli 18. marca 2015 v sídle EPÚ v Mníchove. Diskutovali o aktuálnom vývoji patentového systému v Európe i vo svete.

Ministerku sprevádzal John Alty, výkonný riaditeľ a generálny kontrolór britského Úradu duševného vlastníctva.

– *Je mi čťou privítať ministerku a využiť túto príležitosť na zhodnotenie radu otázok spoločného záujmu*, – povedal **B. Battistelli**. – *Máme spoločné priority: zlepšiť kvalitu a účinnosť patentového systému ako hnacej sily inovácií, hospodárskeho rastu a zamestnanosti.*

B. Battistelli a Baronessa Neville-Rolfeová diskutovali o ostatnom vývoji v oblasti duševného vlastníctva vrátane prvých pozitívnych výsledkov nedávnych reforiem uskutočnených v EPÚ, sľubného výhľadu pokiaľ ide o medzinárodnú harmonizáciu a tiež pokročilej prípravy nového jednotného patentového systému.

Pre ministerku bolo stretnutie tiež dobrou príležitosťou získať aktuálne informácie o nedávnych krokoch EPÚ ku skvalit-

neniu patentového prieskumu a šírenia patentových informácií vrátane nástrojov New EPOQUE, Patent Translate a Cooperative Patent Classification.

Témou rozhovorov boli aj spoločné aktivity medzi EPÚ a Úradom duševného vlastníctva Spojeného kráľovstva. **Obe inštitúcie podpísali dohodu o spolupráci v marci 2014**, ktorá britským podnikom a vedcom uľahčuje prístup k patentovým informáciám a tiež k IT službám a e-learningovým nástrojom.

Spoločnosti z Veľkej Británie podali v minulom roku v EPÚ vyše 6 800 patentových prihlášok, čo bolo v porovnaní s predchádzajúcim rokom viac o 4,8 %. Pre Spojené kráľovstvo je to najvyššie tempo rastu od roku 2011 a tiež priemerný 1,2 % nárast v rámci členských štátov Európskej patentovej organizácie. **Spojené kráľovstvo je zakladajúcim členom Európskej patentovej organizácie**, ktorá sa rozrástla zo 7 krajín v roku 1977 na súčasných 38 členských štátov.

Zdroj: www.epo.org

Kozmetický sektor a sektor osobnej starostlivosti v dôsledku falšovania každoročne zaznamenáva finančný únik približne 5 miliárd eur a stratu 50 000 pracovných miest

V dôsledku predaja falzifikátov parfumu, mejkapov a prostriedkov určených na osobnú starostlivosť, ako napríklad opaľovacie krémy alebo šampóny, prichádzajú v Európskej únii legitímni výrobcovia, maloobchodníci a distribútori každoročne o 4,7 miliardy eur.

Táto suma zodpovedá 7,8 % celkových tržieb v kozmetike a sektore osobnej starostlivosti v rámci členských štátov EÚ.

V dôsledku ušlého zisku sa počet pracovných miest znížil o 50-tisíc, takže oprávnení výrobcovia predávajú vplyvom falšovania menej, ako by bežne predat mohli, a tým zamestnávajú aj menej pracovníkov.

Uvedené zistenia obsahuje **nová štúdia Úradu pre harmonizáciu vnútorného trhu (OHIM)**, v rámci ktorého pôsobí aj Európske stredisko pre sledovanie porušovania práv duševného vlastníctva.

Štúdia je prvou zo série ďalších pripravovaných ekonomických štúdií a hodnotí vplyv falšovania na ekonomiku EÚ. Ak v uvedenom sektore berieme do úvahy celkový dosah falšovaných produktov na legitímnych výrobcov, tí strácajú 9,5 mi-

liardy eur zo svojich tržieb a prichádzajú približne o 80-tisíc pracovných miest. Navyše, v dôsledku falšovania sa znižujú aj vládne príjmy o 1,7 miliardy eur (dane z príjmov, sociálne príspevky a DPH), keďže výrobcovia a predajcovia falzifikátov neodvádzajú štátu financie.

Predseda OHIM-u
António Campinos

v tejto súvislosti povedal:

– *Naším cieľom je poskytnúť zákonodarcom spoľahlivé, presné a objektívne informácie potrebné pre ich prácu. Táto štúdia, spolu s ďalšími štúdiami, ktoré vydáme v priebehu nasledujúcich 18-tich mesiacov, sa usiluje o splnenie spomínaného cieľa.*

Ďalšie ekonomické štúdie o vplyve falšovania na ekonomiku sektor kozmetiky a osobnej starostlivosti doplnia o 12 sektorov, ako napríklad oblečenie, obuv a doplnky, lieky, kabelky a tašky, hry a hračky, počítače, náhradné dielce pre automobilový priemysel, hodinky a šperky.

Napríklad vo Veľkej Británii, ktorá je jedným z najväčších spotrebiteľov v rámci EÚ popri Taliansku a Nemecku, dochádza každoročne k 6 % strate priamych sektorových predajov.

Nepriamy dosah falšovania

Falšovanie má vplyv nielen na priame straty predaja v konkrétnej oblasti, ale aj na ostatné hospodárske odvetvia v EÚ. Nepriame účinky sú dôsledkom skutoč-

nosti, že rôzne sektory ekonomiky nakupujú tovar a služby medzi sebou a následne ich využívajú vo výrobných procesoch. Ak sa z dôvodu falšovania zníži odbyt produktov jedného sektora, potom bude dané odvetvie kupovať menej tovarov a služieb od svojich dodávateľov, čo celkovo zníži odbyt a bude mať nepriaznivý vplyv i na zamestnanosť v iných odvetviach.

Metóda vyčíslenia porušovania práv duševného vlastníctva pozostáva z vytvárania modelov determinujúcich predaj jednotlivých produktov v každej krajine. Takýto model dokáže určiť vývojový trend predaja, ako aj vývoj jednotlivých výrobkov na nasledujúce roky. Na základe prognózy je možné identifikovať rozdiel medzi predikciou a skutočnou spotrebou tovarov.

<https://oami.europa.eu/ohimportal/en/web/observatory/quantification-of-ipr-infringement>

MONITORING

Výber článkov týkajúcich sa duševného vlastníctva a ÚPV SR uverejnených v slovenských tlačných a elektronických médiách v marci 2015

Rozhodnutie o Tipose. Schránke na Cypre sme peniaze posielat' nemuseli

Takmer 14 miliónov eur. Toľko peňazí Slovensko ešte v roku 2008 poslalo na účet cyperskej spoločnosti Lemikon. Išlo o súčasť mimosúdneho vyrovnania, ktoré podpísal súčasný minister dopravy a vtedajší šéf rezortu financií Ján Počiatek. Dnes sa ukázalo, že tieto peniaze Slovensko posielat' na Cyprus nemuselo. Pred niekoľkými dňami o tom rozhodol Najvyšší súd. Zrušil tak rozhodnutie bratislavského Krajského súdu, ktorý v celej veci bude rozhodovať znova. Ako prvý o prípade informoval denník SME. Celý spor sa spája s rokmi 1996 až 2002, keď mal Tipos neoprávnené pomenovať svoje lotérie menami Mates, Šanca a Športka.

Hospodárske noviny 26. 3. 2015
<http://hn.hnonline.sk/ekonomika-a-firmy-117/rozhodnutie-o-tipose-schranke-na-cypre-sme-peniaze-posielat-nemuseli-701771>

V spore Tiposu a Lemikonu zvíťazil zdravý rozum

(Sme 26. 3. 2015)
<http://komentare.sme.sk/c/7718254/v-spore-tiposu-a-lemikonu-zvitazil-zdravy-rozum.html>

Tipos po rokoch vyhral nad schránkou z Cypru

(Sme 25. 3. 2015)
<http://ekonomika.sme.sk/c/7716130/tipus-po-rokoch-vyhral-nad-schrankou-z-cypru.html>

Študenti z Popradu sa môžu stať magistrami v Krakove

Študenti z popradskej pobočky manažmentu sa majú do konca marca rozhodnúť, či využijú ponúknuté možnosti, ako by mohli ukončiť svoje štúdium. Bratislava. Magistri z popradskej pobočky Pedagogickej fakulty Katolíckej univerzity v Ružomberku budú môcť magisterské štúdium ukončiť v rovnakom študijnom odbore v Poľsku. Takéto riešenie im ponúka rektor Jozef Jakab preto, lebo v januári táto pobočka prišla o právo udeľovať tituly bakalár a magister. Štátnice aj záverečnú prácu by mohli absolvovať na Krakovskej Akadémii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego. „Štúdium ukončia v slovenskom jazyku,“ povedal Emil Mareta, ktorý je na pedagogickej fakulte zodpovedný za komunikáciu s verejnosťou.

Sme 26. 3. 2015
<http://www.sme.sk/c/7718209/studenti-z-popradu-sa-mozu-stat-magistrami-v-krakove.html>

Píše Ján Pišút

Kvalita niečo stojí. Aj vo vzdelávaní
Autor je vysokoškolský učiteľ, pôsobí na Fakulte matematiky, fyziky a informatiky UK v Bratislave

Ak v školstve nie je dostatok peňazí, mali by sa aspoň vynakladať adresne, predovšetkým na podporu kvalitných programov a ľudí.

Naše univerzity majú spravidla sformulované svoje projekty zvyšovania kvality vzdelávania a výskumu. Niektoré tým azda žijú, pri iných o tom vie len niekoľko pracovníkov, ktorí príslušné dokumenty tvoria. Bolo by užitočné mať na Slovensku grantovú schému, ktorá by niektoré z projektov na zvyšovanie kvality finančne podporila. Tu je niekoľko príkladov. (Sme 26. 3. 2015)

<http://komentare.sme.sk/c/7718144/kvalita-nieco-stoji-aj-vo-vzdelavani.html>

Školám pomôže len sloboda

Michal Oláh, vysokoškolský pedagóg a predseda Asociácie klinických sociálnych pracovníkov na Slovensku.

V sérii článkov publikovaných v denníku SME zaznela viac alebo menej oprávnená kritika a mnohé pohľady na kvalitu vysokého školstva prevažne z prostredia ministerstva školstva či pracovníkov verejných a štátnych škôl. Rebríček škôl s najväčším počtom tzv. lietajúcich učiteľov mal čitateľovi zrejme naznačiť, ktorá škola je tá dobrá.

To, čo nás však desí v praxi odborného asistenta, docenta či profesora, nie je ani tak nezmyselné kvantitatívne nastavenie rôznych kritérií, nerozlišujúc tzv. tvrdé a mäkké vedy, spočívajúcich v počte karentovaných článkov, recenzovaných zahraničných monografií či počtu grantov a z nich plynúci objem získaných finančných prostriedkov na výskum. Zrejme mi dajú za pravdu viacerí vysokoškolskí učiteľia, že tieto kritériá sa trochu šikovnejším a usilovnejším pedagógom podarí bez väčších problémov splniť (dôkazom je, že napriek enormnému úsiliu niektorých ministrov školstva, Akreditačnej komisie, centrálnemu registru zamestnancov a iných štátnych orgánov sa žiadnu vysokú školu zrušiť nepodarilo, naopak, škôl je čoraz viac). (Sme 19. 3. 2015)

<http://komentare.sme.sk/c/7705296/skolam-pomoze-len-sloboda.html>

Píše Jaroslav Šušol

Kvantita bráni kvalite vo vzdelávaní
Autor je dekanom Filozofickej fakulty Univerzity Komenského.

Je skutočne komerčno-klientsky vzťah medzi vysokou školou a študentom tým

správnym spôsobom fungovania univerzitetného vzdelávania?

Debata o kvalite či nekvalite vysokoškolského vzdelávania na Slovensku sa znova posunula o kúsok ďalej – vo všeobecnosti, ale aj špeciálne vo vzťahu k spoločenskovedným a humanitným odborom. Deje sa tak po nedávnej konferencii Ako efektívne prepájať vysokoškolské vzdelávanie s potrebami zamestnávateľov, na ktorej sa predstavili výsledky národného projektu Vysoké školy ako motor rozvoja vedomostnej spoločnosti – a po spustení portálu Lepšie školy (www.lep-sieskoly.sk).

(Sme 16. 3. 2015)

<http://komentare.sme.sk/c/7699169/kvantita-brani-kvalite-vo-vzdelavani.html>

Rozporuplný univerzitný svet

Juraj Podoba, Univerzita Komenského Bratislava

Po kontrolnom dni na ministerstve školstva skonštatoval predseda vlády Robert Fico, že „ak dáme nabok ideologický balast, vysokoškolské vzdelávanie do roku 1989 bolo podstatne kvalitnejšie ako teraz.“

Na výrokoch tohto typu, najmä ak zaznejú ako verdikt z úst vysokopostaveného reprezentanta štátnej moci, je z celospoločenského hľadiska podstatné to, že sú nebezpečné. Ich základnou vlastnosťou je totiž protichodnosť, že sú bolestne pravdivé, a zároveň hlboko nepravdivé a máťuce.

Celkovo by sa z vládnej úrovne nielen dalo, ale aj malo očakávať podstatne premyslenejšie, štruktúrovanejšie a argumentačne vyváženejšie stanovisko k takému zložitému a vnútorne nesúrodému až rozporuplnému organizmu, akým sú vzdelávacie a vedeckovýskumné inštitúcie univerzitetného typu na postsocialistickom Slovensku.

(Pravda 14. 3. 2015)

<http://nazory.pravda.sk/analyzy-a-postrehy/clanok/348625-rozporuplny-univerzitny-svet/>

Komentár Ivana Ostrovského Pridrahé zachraňovanie zblúdišých študentov

Autor je predseda ARRA
Množstvo vysokých škôl a odborov v prebujnenom sade vzdelanosti si vyžaduje radikálny ozdravný rez namiesto zbytočného vyhadzovania peňazí.

Masovosť vysokoškolského štúdia a jeho rovnostárske financovanie dospeli do takého štádia, že si ich negatívne dôsledky konečne uvedomuje aj širšia, nielen odborná verejnosť. Všímajú si to dokonca aj politici. Už sa objavila prvá, hoci maličká lastovička ohlasujúca zme-

nu v prístupe k organizácii vysokoškolského štúdia. Tou „lastovičkou“ je nielen nesúhlas vlády s rozširovaním počtu súkromných vysokých škôl, ale aj zámer ministra školstva prostredníctvom akreditácie regulovať organizáciu štúdia na strane ponuky prísnejším pohľadom na kvalitu študijných programov. (Sme 12. 3. 2015)

<http://komentare.sme.sk/c/7692582/pridrahe-za-chranovanie-zbludilych-studentov.html>

Poprad príde o vysokú školu, končí pobočka Katolíckej univerzity

Katolícka univerzita v Ružomberku tají, na ktorých vysokých školách by jej študenti mohli dokončiť štúdium. Priznáva, že s viacerými o tom rokuje. (Sme 6. 3. 2015)

<http://www.sme.sk/c/7681462/poprad-pride-o-vysoku-skolu-konci-pobočka-katolíckej-univerzity.html>

Komentáre

Vzdelanie potrebuje pridanú hodnotu
O systéme vysokoškolského vzdelávania sa hovorí veľa. Menej sa hovorí o tých parametroch, ktoré vytvárajú podmienky existencie a reprodukcie tohto systému. (Hospodárske noviny 4. 3. 2015)

<http://komentare.hnonline.sk/komentare-167/vzdelanie-potrebuje-pridanu-hodnotu-674248>

Ad.: Vede prospejú noví ľudia i pravidlá, Ján Pišút (12. 2.)

Silvester Takács, vedecký pracovník, pôsobí v Elektrotechnickej ústave SAV. Postreh, že „mizéria“ vedy v Slovenskej republike nie je spôsobená iba nedostatkom materiálovým zabezpečením, ale aj chýbajúcou reflexiou a nedostatčnou snahou o zmenu zo strany vedeckej komunity, je iste správny.

Otázkou zostáva, ktorú z týchto hlavných brzd ďalšieho rozvoja treba riešiť skôr. Väčšina pracovníkov vedy sa dozaista prikloní k názoru, že najprv je to otázka finančná, veď aj na iné oblasti platí to, čo je nevyhnutné na uskutočnenie vojny (už odpradáva „pecunia“, teda peniaze, peníze, löve, money, geld, moneta, dengi...).

(Sme 4. 3. 2015)

<http://komentare.sme.sk/c/7677357/ad-vede-prospeju-novi-ludia-i-pravidla-jan-pisut-12-2.html>

Pozrite sa, kde budú onedlho pracovať technologické talenty

Nie je to len boj na poli dát a nie je to ani o počte klientov či prvenstve najnovších technohraček. Technologické giganty chcú určovať podobu sveta aj v architektúre. Firmy Google, Apple či Facebook chcú byť futuristickými lídrami v každom smere. A čo robia ony, budú čoskoro chcieť všetci.

Všetko odštartoval Steve Jobs. Kým dovedy sa ostatní hrabali len v počítačoch, on sa rozhlíadal a došlo mu, že firma budúcnosti musí aj nejako vyzeráť. Nešlo pritom len o marketing či logo, chcelo to niečo viac, hoci by to mohlo pôsobiť až megalomansky.

Trend.sk 25. 3. 2015

http://profit.etrend.sk/profit-magazin/rok-2015/cislo-6/keď-sa-technofirmy-hraju-s-architektúrou.html?utm_source=etrend&utm_medium=hp&utm_campaign=topread

Štát ide rozdávať granty startupom

Rezort financií predstavil koncepciu, v ktorej chce dotovať inovatívne nápady až do výšky 20-tisíc eur.

Nájdite si biznis anjela. Ak vám ten na vaše podnikanie prispeje, urobíme tak aj my. Dostanete od nás zaujímavý grant, a to bez nároku na podiel vo firme. Presne takýmto spôsobom sa slovenská vláda na čele s Robertom Ficom (Smer-SD) rozhodla „nakopnúť“ startupový trh. Ten totiž podľa nej funguje len obmedzene. A stojí za tým fakt, že súkromní investori sa do podpory inovatívnych projektov nehrnú. „Dôvodom málo rozvinutého trhu s anjelskými investíciami na Slovensku môže byť práve vysoká rizikovosť investovania do startupov v počiatočných fázach rozvoja,“ uvádza sa v koncepcii pre podporu startupov. Tú pripravili ministerstvo financií, hospodárstva a školstva a v súčasnosti je v medzirezortnom pripomienkovom konaní.

Hospodárske noviny 24. 3. 2015

<http://hn.hnonline.sk/ekonomika-a-firmy-117/stat-ide-rozdavat-granty-startupom-699127>

Startupmánia

(Hospodárske noviny 20. 3. 2015)

<http://komentare.hnonline.sk/dnes-pise-150/startupmania-694211>

Ficov nový plán pre biznis: Založte si akciovy za euro

(Hospodárske noviny 6. 3. 2015)

<http://hn.hnonline.sk/ekonomika-a-firmy-117/ficov-novy-plan-pre-biznis-zalozte-si-akciovy-za-euro-676799>

Vláda odpustí startupom dane

Rezort financií navrhuje, aby inovatívne podniky neplatili prvé tri roky licencie.

(Hospodárske noviny 6. 3. 2015)

<http://hn.hnonline.sk/ekonomika-a-firmy-117/vlada-odpusti-startupom-dane-676807>

Slovenskí vedci dokážu predvídať budúcu rakovinu

Výskum Univerzity Komenského našiel spôsob ako včas odhaliť ochorenia ženských prsníkov.

Bratislava. V minulosti sa liečba rakoviny prsníka začala až potom, ako patológ vyhodnotil vlastnosti vzniknutého nádoru. Keď sa na základe génovej analýzy zistilo, aké špecifické budú problémy, pristúpilo sa na individuálnu terapiu.

Vďaka vedcom z Univerzity Komenského sa už možno nebude musieť s liečbou čakať, kým ochorenie vznikne. Podľa génových zmien v tkanive prsníkov dokážu predpovedať vznik, druh aj mieru agresivity budúcej rakoviny.

Záveru výskumu pod vedením Pavla Žúbora z Jesséniovej lekárskej fakulty v Mar-

tine vyšli vo viacerých odborných magazínoch vrátane Molecular Medicine Reports.

Sme 24. 3. 2015

<http://tech.sme.sk/c/7713731/slovenski-vedci-dokazu-predvidat-buducu-rakovinu.html>

Aké sú najdôležitejšie výskumy, o ktorých ste nikdy nepočuli?

Ak nie ste vedcom, so žiadnou z nich ste sa pravdepodobne nestretli. A predsa sú najcitovanejšími vedeckými štúdiami v dejinách.

Veda je posadnutá meraniami. Nielen vzdialenosť a koncentrácií, ale aj meraním seba samej. Keď už pre nič iné, je to vynikajúci náznak, ako odlišiť, či je nejaký vedecký výskum kvalitný, alebo až taký kvalitný nie je. Alebo ak by sme chceli byť presní: či produkuje kvantitu, alebo nie.

Jestvuje niekoľko spôsobov, ako vedu merať. Asi najznámejším je sa pozrieť, koľko ďalších vedcov a výskumov vašu prácu cituje, odkazuje na ňu či sa ňou zaoberá. Ak sa však pozriete na takéto objektívne údaje, zaskočia vás.

Zistíte, že ani teória relativity, objav nových chemických prvkov či zásadné zistenia fyziky nie sú „tým najdôležitejším“. Citácie vám zrazu ukážu, že medzi najdôležitejšie vedecké výskumy histórie – ak sa pozriete do zoznamu Science Citation Index od roku 1900 – patria také, o ktorých ste asi nikdy nepočuli.

Sme 24. 3. 2015

<http://tech.sme.sk/c/7713904/ake-su-najdolezitejsie-vyskumy-o-ktorych-ste-nikdy-nepoculi.html>

V hudobnom biznise sa schyľuje k vojne. Kvôli neplatičom na Spotify

Bola to len otázka času, kedy sa v hudobnom biznise začne schyľovať k otvorenému konfliktu. Streamovacie hudobné služby sú čoraz viac používané a stávajú sa trňom v oku najväčších nahrávacích spoločností. Najviac trpí najpopulárnejší Spotify.

Veľké hudobné vydavateľstvá pritom mohli nástup streamovacích služieb vnímať spočiatku ako nový impulz a nakopnutie príjmov z predaja hudby. Najmä v čase, keď sa mohutne rozšírilo pirátske sťahovanie albumov z úložisk či cez torrenty. Teraz si však uvedomujú, že by ich príjmy mohli byť väčšie.

Podľa informácií denníka The Financial Times sa Universal snaží v rámci licenčných rokovaní tlačiť na Spotify, aby nepúšťal toľko hudobného obsahu používateľom bez platenia. Argumentuje tým, že služba poškodzuje priamy predaj hudby. Universal priame rokovania zo Spotify oficiálne nekomentuje.

Trend.sk 24. 3. 2015

http://www.etrend.sk/firmy/v-hudobnom-biznise-sa-schylyje-k-vojne-kvoli-neplaticom.html?utm_source=etrend&utm_medium=hp&utm_campaign=topread

Slovák navrhol aj interiér európskeho auta roka 2015

Volkswagen Passat získal na autosalóne v Ženeve titul európske auto roka. Za vnútorným dizajnom vozidla stojí úspešný slovenský dizajnér Boris Grell zo Šale. Po nastúpení do európskeho auta roka majú ľudia získať pocit, že sedia v o triedu vyššom automobile.

Dosiahnutiu tejto emócie bol prispôbený celý vnútorný dizajn luxusného vozidla. (Čítajte viac v článku [Slovenský dizajnér rozhoduje o pocitoch miliónov šoférov](#).) Veľmi dôležitým detailom celkového dizajnu interiéru nového Passatu je riešenie vetracích otvorov v palubnej doske. „Tu sme chceli opustiť tradičný spôsob vyrezania štyroch otvorov na prístup vzduchu. Nový dizajn je plne integrovaný do celej šírky palubnej dosky a svojimi hliníkovými lamelami má opticky skôr charakter dekoračný ako funkčný,“ povedal Grell.

Pravda 21. 3. 2015

<http://zurnal.pravda.sk/spolocnost/clanok/349049-slovak-navrhol-aj-interier-europskeho-auta-roka-2015/>

Laboratórium v Košiciach umožňuje výskum z pohodlia domova

Moderné laboratórium na elektrické merania získala a sprevádzkovala Katedra teoretickej a priemyselnej elektrotechniky Elektrotechnickej fakulty Technickej univerzity v Košiciach. Laboratórium mohli vybaviť najmodernejšou technikou aj vďaka eurofondom, čo je však dôležité, vytvorili si ho vlastnými silami a dali si ho patentovať. Splnil sa tak aj sen nejedného študenta, ktorý si môže splniť povinnosti bez toho, aby vyšiel z domu či internátu.

„Či už kvôli výskumom, alebo výučbe potrebujeme moderne vybavené laboratóriá. Každý potrebuje urobiť nejaké merania a prístroje sú neraz veľmi drahé. Navyše tu doteraz bol aj taký problém, že ak mala merania celá fakulta naraz, trvalo od rána do večera celý týždeň, kým sa vystriedala celá fakulta. Bolo to náročné materiálne, časovo a aj na miestnosti,“ hovorí o prechádzajúcich pomeroch vedúci katedry profesor Dobroslav Kováč.

V súčasnosti je situácia práve vďaka modernému laboratóriu úplne iná. Princíp spočíva v tom, že ktorýkoľvek záujemca si tu kedykoľvek bezplatne môže urobiť merania na diaľku s využitím najmodernejších prístrojov. Na svete už síce existujú laboratóriá, ktoré niečo také umožňujú, no v Košiciach zašli ešte ďalej.

Pravda 18. 3. 2015

<http://profesia.pravda.sk/studium/clanok/349058-laboratorium-v-kosiciach-umozuje-vyskum-z-pohodlia-domova/>

Opel vyvíja svetlá budúcnosti. Budú riadené našimi očami

Opel pracuje už dva roky na reflektoroch, ktoré budú svietiť tam, kam sa pozeráme. Kedy sa tak stane, neprezradil. Adaptívne svetlá sú dnes pomaly samozrejmosťou. Svetlá nám do zákrut, tie drahšie dokonca na základe údajov z navigácie, dokážu meniť tvar svetelného kužeľa podľa rýchlosti a profilu trasy, prepínať automaticky diaľkový režim, upozorniť nás na chodcov či tieniť tú časť svetelných lúčov, ktoré by oslepovali iných vodičov. Ako zdroj svetla sa presadzujú LED diódy či dokonca laserové diódy schopné dosvietiť do vzdialenosti až 600 metrov.

No vývoj sa nedá zastaviť. Opel, ktorý patril pred pár rokmi k lídrom technológie adaptívnych svetiel (AFL, AFL +), sa pochválil informáciou o vývoji reflektorov, ktoré sú riadené očami.

Pravda 18. 3. 2015

<http://auto.pravda.sk/novinky/clanok/348900-opel-vyvoja-svetla-buducnosti-budu-riadene-nasimi-ocami/>

Majstri marketingu v podnikoch nechýbajú

Minulý týždeň Smer v parlamente schválil nový zákon o odbornom vzdelávaní. Je to majstrovské dielo marketingu. Majstri marketingu však v podnikoch nechýbajú. Do parlamentných volieb zostáva rok a stredné školstvo, osobitne stredné odborné školstvo, nie je v dobrom stave. Kroky, ktoré Ficove vlády podnikli v oblasti zlepšenia kvality a uplatniteľnosti absolventov, neprinesli merateľné výsledky. Je pochopiteľné, že v takej významnej oblasti je snaha pred voľbami prísť s niečím, čo sa dá onálepkovať ako riešenie. To je v politike úplne normálne, prospešné je to však len vtedy, keď to naozaj riešením je.

Hospodárske noviny 17. 3. 2015

<http://komentare.hnonline.sk/komentare-167/majstri-marketingu-v-podnikoch-nechybaju-690407>

V kľúčovom zákone vidia firmy lobing. Dlhoočakávané duálne vzdelávanie podľa časti zamestnávateľov ešte zhorší súčasnú situáciu v odbornom školstve.

(Hospodárske noviny 13. 3. 2015)

<http://hn.hnonline.sk/slovensko-119/v-klucovom-zakone-vidia-firmy-lobing-685496>

Mladý Slovák je spoluautorom českého pavilónu na Expo v Miláne

Mediálnym súhvezdím českej architektúry je dnes dvojica dvadsiatnikov Ondřej Chybký a Michal Křištof. Druhý menovaný je Slovák, ale kto o ňom vie na Slovensku?

Tu je ich príbeh v skratke: dvaja spolužiaci si po skončení vysokej školy v Brne pred štyrmi rokmi založili vlastný ateliér. Ten rýchlo rastie s víťazstvami v medzinárodných súťažiach a s náročnými zákazkami. V Miláne sa podľa ich návrhu

dokončuje český pavilón na Expo 2015. V Prahe sa podieľajú na tvorbe novej mestskej štvrte – Waltrovky. A čo urobia na Slovensku? Na to sme sa pýtali mladšieho člena úspešného tandemu.

Pravda 17. 3. 2015

<http://zurnal.pravda.sk/rozhovory/clanok/348831-mlady-slovak-spoluautorom-ceskeho-pavilonu-na-expo-v-milane/>

Podľa fínskej štúdie je svet zaplavený vedeckými prácami

Svet je presýtený vedeckými štúdiami. Vyplýva to z odbornej práce vedcov z helsinskej Aaltovej univerzity, podľa ktorých novopublikované vedecké materiály kvôli záplave stále ďalších a ďalších štúdií prichádzajú o dostatočnú pozornosť.

Štúdia podľa fínskej televízie YLE takisto zistila, že vedci len s ťažkosťami držia krok s najnovšími poznatkami vo svojich odboroch. Odborné práce, ktoré sú pre nich a pre ich ďalšie vzdelávanie a rozširovanie obzorov dôležité, sa totiž chrlia v obrovskom množstve.

Dokument vypracovaný na Aaltovej univerzite takisto posudzuje životný cyklus štúdií v súvislosti s ich vplyvom a prínosom. Vedci tiež zistili, že záujem o publikované štúdie vrcholil niekoľko rokov po ich zverejnení a potom veľmi rýchlo klesá. Ďalším záverom je aj to, že rýchlosť upadania vedeckých štúdií do zabudnutia sa rok čo rok zvyšuje.

Pravda 14. 3. 2015

<http://spravy.pravda.sk/svet/clanok/348674-podla-studie-z-finska-je-svet-zaplaveny-vedeckymi-pracami/>

Japonci poslali elektrinu z vesmíru späť na Zem

Vyrobiť elektrinu vo vesmíre nie je nič nezvyčajné. Solárne panely vyrábajú elektrinu pre väčšinu satelitov a vesmírnych sond. Produkovat elektrinu vo vesmíre a poslať ju na využitie na Zemi však stále znie ako nápad zo sci-fi románu. Japonská vesmírna agentúra JAXA však teraz informovala, že sa jej podarilo preniesť elektrický prúd na vzdialenosť 55 metrov, čo je prvý krok k budúcnosti, keď nám vesmírne elektrárne poskytnú všetku elektrickú energiu, ktorú potrebujeme.

Pravda 13. 3. 2015

<http://vat.pravda.sk/vesmir/clanok/348539-japonci-poslali-elektinu-z-vesmiru-spat-na-zem/>

Stačil nápad. A Slováci dobyli strojni svet

EY Podnikateľ roka 2014. Lídri spoločnosti MicroStep začínali na fakulte elektrotechniky, v júni budú Slovensko zastupovať na biznis súťaži.

Na začiatku bol nápad pracovníkov Fa-

kultú elektrotechniky a informatiky STU, ktorí sa rozhodli rozbehnúť vlastný biznis. Ešte v roku 1991 založili firmu, v ktorej využili svoje skúsenosti najmä z oblasti riadenia pohybu a mikroprocesorovej techniky.

Dnes patrí ich spoločnosť MicroStep s 330 zamestnancami medzi popredných výrobcov zložitých rezacích strojov, ktoré dodáva veľkým koncernom po celom svete. „Naše stroje sú v 53 krajinách sveta. Momentálne sa snažíme rozšíriť odbyť v Ázii, predovšetkým v Číne,“ potvrdila pre HN finančná riaditeľka firmy MicroStep Eva Stejskalová. Práve ona včera spolu s vedúcim vývoja a generálnym riaditeľom tejto spoločnosti Alexandrom Vargom získala ocenenie EY Podnikateľ roka 2014, ktorého mediálnym partnerom sú HN.

Hospodárske noviny 12. 3. 2015
<http://hn.hnonline.sk/ekonomika-a-firmy-117/stacil-napad-a-slovaci-dobyli-strojmi-svet-684188>

Chceme preniknúť najmä do zámoria
Alexander Varga, riaditeľ spoločnosti MicroStep, pre HN:

(Hospodárske noviny 12. 3. 2015)
<http://hn.hnonline.sk/ekonomika-a-firmy-117/chceme-preniknut-najma-do-zamoria-684174>

Podnikatelia roka 2014 sú z bratislavského MicroStepu
 (Trend.sk 12. 3. 2015)

http://www.etrend.sk/firmy/podnikatelia-roka-2014-su-z-bratislavskeho-microstepu.html?utm_source=etrend&utm_medium=hp&utm_campaign=top3

Centrum pre talenty by nemuselo byť v Prahe, ale na Slovensku

Česko sa obáva, že Stredoeurópske ústredie Centra pre talentovanú mládež nebude v Prahe, ale na Slovensku.
Bratislava. Jeanne Bočková sa v Česku už päť rokov podieľa na príprave Stredoeurópskeho ústredia Centra pre talentovanú mládež (CTY). Nadaní stredoškólači by v ňom cez štipendijný fond dostali príležitosť vzdelávať sa nad rámec školských osnov.

Centrum malo pôvodne sídliť v Prahe, no nedávno prišlo o finančnú a vládnu pomoc. Prístrešie by preto mohlo nájsť na Slovensku.

Sme 12. 3. 2015
<http://www.sme.sk/c/7692506/centrum-pre-talenty-by-nemuselo-byt-v-prahe-ale-na-slovensku.html>

Za stiahnutie pesničky až za mreže. Vláda neustúpi

Zápisu v registri trestov sa nevyhnú ani drobní piráti. Štát im pritom sľuboval zmäkčenie pravidiel.

Ešte vlni v júni štát sľúbil, že drobných počítačových pirátov prehliadne. Malo to znamenať, že ak si niekto z internetu na čierno stiahne pesničku či film, nebude páchatelom trestného činu tak, ako to je

dnes. Minister spravodlivosti Tomáš Bobrec vtedy takúto zmenu navrhol priamo do novely Trestného zákona. „Zmierňujeme trestný zákon tak, aby nešli do väzenia ľudia napríklad za stiahnutie jednej MP3,“ vysvetľoval pre HN pohnútky návrhu rezort.

Dnes je však všetko inak. Štát zo zmierenia trestov vycúval. Z návrhu zákona, ktorý mieri do parlamentu, spomínaná pasáž úplne vypadla. „Nateraz došlo k rozhodnutiu, že sa prostredníctvom novely upravujú iba nevyhnutné veci, ktoré Slovensku vyplývajú z členstva v Európskej únii a medzinárodných organizáciách,“ zdôvodnila nový postoj rezortu hovorkyňa Alexandra Donevová.

V praxi to znamená, že vysoké tresty budú naďalej hroziť aj pre ľudí, ktorí si ahnu po chránenom videu z YouTube či stránky ulož. to. Ako vysvetľuje odborník na IT, legálne sa dnes totiž dá sťahovať len zo stránok, ktoré využívajú napríklad komerčné televízie na svoj archív. „Stiahnete si tam napríklad film a máte možnosť si ho pozrieť povedzme do 48 hodín. Za to zaplatíte sumu, ako keby ste šli do kina,“ povedal Ondrej Macko z touchIT.

Hospodárske noviny 11. 3. 2015
<http://hn.hnonline.sk/ekonomika-a-firmy-117/za-stiahnutie-pesnicky-az-za-mreze-vlada-neustupi-682992>

Komentáre

Mobilný telefón: inovácia či móda?

Od módnych dizajnérov sme si medzičasom zvykli na všeličo. Nemyslíme tým ani tak výstredné outfity ako skôr strategické útoky na kreditné karty spotrebiteľov. Najprv tu bolo len Haute Couture, náročná móda pre pár vyvolených, neskôr prišla „Pr+porter“, konfekcia pre masu. A vývoj ide rýchlo ďalej. V posledných rokoch dizajnéri rozdeľujú trh podľa cieľových skupín na menšie segmenty. Giorgio Armani napríklad má veľa tvárí: Armani Collezioni, Armani Privé, Emporio Armani, Armani XS a Armani Jeans. Stále to ešte nie je dost, neustále sa pridávajú licencie na slnečné okuliare, kozmetiku, hotely, detské oblečenie a „Casa“ – teda domáce textilie a menší nábytok. Takto alebo podobne ešte stále konajú mnohí dizajnéri, doteraz s komerčným úspechom.

Hospodárske noviny 11. 3. 2015
<http://komentare.hnonline.sk/komentare-167/mobilny-telefon-inovacia-ci-moda-682984>

Prevádzkovateľ Wikipédie žaluje NSA kvôli masovému špehovaniu

Viacero organizácií na čele s Wikimedia Foundation žaluje bezpečnostnú agentúru NSA a americké Ministerstvo spravodlivosti kvôli neprimeranému a údajne aj nezákonnému špehovaniu užívateľov na internete.

Organizácia Wikimedia Foundation, kto-

rá spravuje a prevádzkuje internetovú encyklopédiu Wikipédia, oznámila podanie žaloby proti americkej Národnej bezpečnostnej agentúre NSA a Ministerstvu spravodlivosti Spojených štátov. Dôvodom je údajne program masového špehovania na internete, ktorý zastrešovala práve agentúra NSA so súhlasom ministerstva. „Naším cieľom pri podaní tejto žaloby je ukončiť masové špehovanie v záujme ochrany práv našich užívateľov po celom svete,“ uviedla organizácia v oficiálnom vyhlásení. Pod žalobu sa okrem Wikimedia Foundation podpísali aj ďalšie organizácie vrátane ľudsko-právnych organizácií Human Rights Watch a Amnesty International.

Pravda 11. 3. 2015
<http://vat.pravda.sk/komunikacia/clanok/348309-prevadzkovatel-wikipedie-zaluje-nsa-kvoli-masovemu-spehovaniu/>

Biznis s vesmírom. Už je aj na Slovensku

Členstvo v Európskej vesmírnej agentúre stojí 1,3 milióna eur ročne. Ale väčšina z týchto peňazí sa k nám aj vráti.

Záznam o slovenskej práci sa nachádza už aj stovky tisíc kilometrov ďaleko. Konkrétne na kométe, ktorá sa koncom minulého roka na pár chvíľ stala stredobodom záujmu širokej verejnosti. Vôbec prvá vesmírna výprava za kométou v réžii Európskej vesmírnej agentúry (ESA) sa skončila úspechom. Sonda Philae dosadla na povrch a poslala na Zem prvé rozmazané snímky kométy. Svoj podiel na tejto misii má aj Slovensko. Konkrétne, zásluha patrí Ústavu experimentálnej fyziky Slovenskej akadémie vied v Košiciach, kde teoretický fyzik Ján Baláž pracoval priamo na družici, ktorá na kométe pristála. A vďaka začiatku spolupráce Slovenska s ESA môžu v jeho šľapajach čoskoro nasledovať ďalší ľudia aj firmy.

Hospodárske noviny 10. 3. 2015
<http://hn.hnonline.sk/ekonomika-a-firmy-117/biznis-s-vesmirom-uz-je-aj-na-slovensku-681671>

Na štart družice nám chýba stotisíc eur
Jakub Kapuš, predseda Slovenskej organizácie pre vesmírne aktivity, v rozhovore pre HN:

(Hospodárske noviny 10. 3. 2015)
<http://hn.hnonline.sk/ekonomika-a-firmy-117/start-druzice-nam-chyba-stotistic-eur-681678>

Vynálezy z vesmíru, ktoré bežne používame

(Hospodárske noviny 10. 3. 2015)
<http://hn.hnonline.sk/ekonomika-a-firmy-117/vynalez-z-vesmiru-ktore-bezne-pouzivame-681690>

Škôlky zavedú prírodovedu a techniku
Učiteľky v materských školách sa zatiaľ ani nezačali preškoľovať na nový spôsob výučby.
Bratislava. Čo je tieň a čo svetlo? Vy-

mýšľa si spisovateľ príbehy v knižkách alebo sú všetky pravdivé? Aj takéto otázky by mohli klásť škôlkari svojim učiteľkám v tohtoročnom septembri.

Vynovený štátny vzdelávací program pre materské školy je postavený na prirodzenej zvedavosti detí. Pracovnú verziu ministerstvo predstavilo v decembri, odvtedy je aj na jeho stránke. Zatiaľ chýba konečná verzia a podpis ministra školstva za Smer Juraja Draxlera.

Sekcia materských škôl pri Slovenskej komore učiteľov má dojem, že Draxler to s novou koncepciou nemyslí celkom vážne. Andrea Benková povedala, že podobná situácia bola aj v roku 2008, ani vtedy škôlky neboli na zmeny vo vzdelávacom programe dostatočne pripravené.

Sme 9. 3. 2015

<http://www.sme.sk/c/7686300/skolky-zavedu-prirodovedu-a-techniku.html>

Goodyear vyvíja pneumatiky s premenlivým profilom a dobíjaním Na autosalóne v Ženeve sa pneumatikársky gigant Goodyear pochváli dvoma koncepčnými pneumatikami budúcnosti. Jedna dokáže premieňať teplo na elektrickú energiu a druhá mení plochu, ktorou sa dotýka asfaltu.

Koncepty budúcnosti predstavujú nielen samostatné automobily, ale aj dodávateľa. Napríklad producenti pneumatík. V Ženeve sa americký pneumatikársky gigant Goodyear pochváliil hneď dvoma pláštami, ktoré by mohli spôsobiť revolúciu v automobilovom priemysle. Jeden dokáže vyrábať elektrickú energiu a druhý mení podľa potreby styčnú plochu s vozovkou.

Pneumatika s označením BH-03 premieňa teplo vznikajúce odvaľovaním behúňa na elektrinu. Tú môže vozidlo následne využiť napríklad na pohon niektorých spotrebičov alebo ňou dobíjať batériu. Bohužiaľ, Goodyear si svoj nový patent stráži natoľko, že princíp činnosti nijako bližšie nepopisuje. Tvrdí len to, že ide o špeciálny druh materiálu premieňajúci teplo na elektrinu. A to nielen, keď sa vozidlo pohybuje, ale aj keď sú pneumatiky zahriate napríklad od slnka.

Druhým zdrojom energie je piezoelektrický materiál, ktorý využíva známy efekt, napríklad zo zapaľovačov. Pri deformovaní pláštá využije tlak na kryštály v behúni pneumatiky, čím na ich povrchu vzniká napätie. Jednoduché a geniálne, no zatiaľ asi ešte nie reálne. Tento koncept je v štádiu vývoja. Nevieme teda ani to, koľko energie by dokázala takáto pneumatika vyrobiť, aká by bola jej cena a životnosť. Otázkou je samozrejme aj bezpečnosť.

Pravda 9. 3. 2015

<http://auto.pravda.sk/novinky/clanok/348018-goodyear-vyvoja-pneumatiky-s-premenlivym-profilom-a-dobijanim/>

Ženeva 2015: Najdôležitejšie sériové premiéry (od A po M)

Európsky trh si vlni po rokoch konečne polepšil. Automobilky prechádzajú do útku. Vidieť to bolo aj v Ženeve. Na 85. ročníku autosalónu debutovalo približne 130 svetových a európskych premiér.

(Pravda 7. 3. 2015)

<http://auto.pravda.sk/novinky/clanok/347867-zeneva-2015-najdolezitejsie-seriove-premiery-od-a-po-m/>

Ženeva 2015: Najdôležitejšie sériové premiéry (od O po V)

V druhej časti ženevských premiér sériových modelov prinášame v abecednom poradí novinky od značky Opel až po Volkswagen.

(Pravda 7. 3. 2015)

<http://auto.pravda.sk/novinky/clanok/347870-zeneva-2015-najdolezitejsie-seriove-premiery-od-o-po-v/>

Ženeva 2015: jej výhry a sklamania

Dizajn, ktorý nepatrí do roku 2015, koniec očakávaného modelu či superšport, ktorý mení históriu.

V Ženeve vytiahneme všetky svoje tromfy z rukáva. S týmto krédom idú na najprestížnejšiu autošou všetky automobilky, ktoré vo svete niečo znamenajú. Ukazujú tu najnovšie inovácie, technológie, odhaľujú, akým smerom sa chcú v dizajne vozidiel ďalej uberať. A svet šokujú – pozitívne i negatívne. HN vám prinášajú tohtoročných víťazov autosalónu, ako aj jeho sklamania.

(Hospodárske noviny 5. 3. 2015)

<http://hn.hnonline.sk/ekonomika-a-firmy-117/zeneva-2015-jej-vyhry-a-sklamania-675496>

Autá, ako ich poznáte dnes, končia.

Budúcnosť patrí elektronike

Automobilová udalosť roka odštartovala. Ženevský autosalón určil trendy na rok 2015.

Ide o najprestížnejšiu automobilovú šou na svete. Stojí za tým jednoduchý dôvod. Ženeva je totiž neutrálnou pôdou – nie je domovom ani nemeckých, ani francúzskych, amerických či ázijských značiek. Napriek tomu sú tu každý rok tie najlepšie automobilové premiéry. A každoročne sa práve na tomto autosalóne odhaľujú inovácie, ktoré zmenia svet rýchlych kolies. HN vám prinášajú tohtoročné trendy.

(Hospodárske noviny 4. 3. 2015)

<http://style.hnonline.sk/auto-moto-130/auta-ako-ich-poznate-dnes-koncia-buducnost-patri-elektronike-674230>

Superb v športovej verzii? Fantázii sa medze nekladú

Šéfdizajnér mladoboleslavskej automobilky Škoda Auto Jozef Kabaň.

Najťažšie je auto navrhnuť rovnomerne tak, aby ste ho z každej strany vnímali rovnako. „Pri Superbe konkrétne jednou z najzložitejších častí bola úplne nová kapota,“ vraví Kabaň.

(Hospodárske noviny 4. 3. 2015)

<http://hn.hnonline.sk/ekonomika-a-firmy-117/superb-v-sportovej-verzii-fantazii-sa-medze-nekladu-674246>

Alcatel opäť vyrazí do boja s lacnými smartfónmi a tabletmi

Alcatel, ktorý ohlásil svoj návrat na trh v roku 2012, sa opäť hlási o slovo s novými zariadeniami pre menej náročných užívateľov. Od konkurencie sa chce odlíšiť dizajnom a najmä cenou.

Francúzska legenda Alcatel, ktorá sa na niekoľko rokov stiahla do úzadia, v roku 2012 ohlásila svoj „comeback“. Po čiastočnej transformácii a fúzii s čínskou spoločnosťou TLC sa vrátila na trh s novými ambíciami. Cieľom firmy už nie je konkurovať silným značkám, ale predovšetkým ponúknuť pridanú hodnotu spotrebiteľom s obmedzeným rozpočtom. To sa potvrdilo aj na tohtoročnom veľtrhu MWC v Barcelone, keď spoločnosť predstavila hneď niekoľko novinek.

Pravda 8. 3. 2015

<http://vat.pravda.sk/obraz-a-zvuk/clanok/348009-alcatel-opat-vyrazil-do-boja-s-lacnymi-smartfonmi-a-tabletm/>

Ukázali budúcnosť elektroniky:

najlepšie mobily budú drahšie Zakrivené displeje, luxusné hodinky, nové platobné systémy či nábytok, ktorý nám nabije všetky mobilné zariadenia. To nás čaká tento rok.

Barcelona, Bratislava. Jedna miliarda. Taký počet smartfónov sa predal len za minulý rok. Samotný predaj čoraz obľúbenejších zariadení však nestačí, aj preto sa v španielskej Barcelone stretli výrobcovia elektroniky, aby predstavili svoje novinky. Výstava Mobile World Congress (MWC) ukazuje, že blízkou budúcnosťou budú zakrivené displeje, hodinky aj nové platobné systémy.

Sme 5. 3. 2015

<http://tech.sme.sk/c/7679107/ukazali-buducnost-elektroniky-najlepsie-mobily-budu-drahsie.html>

Qualcomm bude snímať odtlačky prstov pomocou ultrazvuku

Senzor bude schopný snímať odtlačky prstov aj bez priameho kontaktu prstu s čipom. Odtlačky zachytí aj cez sklo, plast alebo kov. Snímače tak budú nenápadne ukryté priamo do tela smartfónov. Veľtrh MWC v Barcelone nie je len o nových telefónoch, ale aj technológiách, ktoré sú ich súčasťou. Jeden z najväčších výrobcov mobilných čipov, spoločnosť Qualcomm, na veľtrhu napríklad predstavil novú biometrickú technológiu s názvom Snapdragon Sense ID 3D. Od bežného snímania odtlačkov prstov pomocou biometrického snímača sa líši najmä v tom, akým spôsobom dokáže odtlačky zachytiť. Technológia pracuje na báze ultrazvukových vln, vďaka čomu je snímanie efektívnejšie a presnejšie než v prípade bežných kapacitných senzorov, ktoré sú využívané v zariadeniach v súčasnosti.

Pravda 5. 3. 2015

<http://vat.pravda.sk/technologie/clanok/347410-qualcomm-bude-snimat-odtlačky-prstov-pomocou-ultrazvuku/>

Nábytok z Ikea bude elektroniku nabíjať už aj bezdrôtovo

Ikea predstavila nový nábytok radu Home Smart, ktorý bude obsahovať technológiu pre bezdrôtové nabíjanie spotrebičov vrátane smartfónov. Používať bude štandard Qi, ktorý podporuje aj aktuálna vlnková loď Samsungu, smartfón Galaxy S6. (Pravda 4. 3. 2015)

<http://vat.pravda.sk/technologie/clanok/347416-nabytok-z-ikey-bude-elektroniku-nabijat-uz-aj-bezdrotovo/>

Google ako mobilný operátor môže prekopať trh

Špekulovalo sa o tom už pred rokmi, no ambícia internetového gigantu Google vstúpiť do nového odvetvia sa začne naplňať až teraz. Firma plánuje spustiť vlastnú mobilnú sieť. Najprv sa hovorilo, že už v priebehu niekoľkých mesiacov, zrejme na konci roka. Neskôr Google informáciu poopravil s tým, že v tomto roku zrejme len novinku predstaví a uvedie ju až neskôr.

Informácie potvrdil v Barcelone, kde prebieha technologický veľtrh Mobile World Congress 2015, viceprezident firmy pre Chrome a Android a aplikácie Sundari Pichai. (Trend.sk 4. 3. 2015)

http://www.etrend.sk/technologie/google-ako-mobilny-operator-moze-prekopat-trh.html?utm_source=etrend&utm_medium=hp&utm_campaign=top3

Čo chcú mať ľudia v chytrých hodinkách?

Trh s chytrými hodinkami sa stále len rozbieha, a pretože výrobcovia zatiaľ nemajú jasno v tom, čo zákazníci od inteligentných hodín očakávajú, púšťajú občas svoju predstavivosť z uzdy, čo prináša zaujímavé výsledky.

Zatiaľ posledná spoločnosť, ktorá sa rozhodla otestovať tieto vody, je firma LG. Na veľtrhu Mobile World Congress (MWC), ktorý sa včera začal v Barcelone, bude predvádzať hodinky LG Watch Urbane LTE. Tie sú podľa tvrdenia LG prvé so zabudovaným pripojením 4G / LTE k vysokorychlostnému internetu a telefónnym hovorom, a to aj bez pripojenia k smartfónu. Kým sa na trh tento rok v apríli oficiálne nedostanú hodinky Apple Watch, budú Urbane LTE jediné na trhu, ktoré bude možné používať na mobilné platby. Tieto nové hodinky tiež stavili na štýl. Sú navrhnuté tak, aby vyzerali ako tradičné analógové hodinky s okrúhlym ciferníkom. (Sme 3. 3. 2015)

<http://vat.pravda.sk/technologie/clanok/347451-co-chcu-mat-ludia-v-chytrych-hodinkach/>

Lenovo spojilo mobil s kompaktným. Ukázalo aj vreckový projektor

Hybridný smartfón od Lenova v sebe ukrýva fotoaparát so 16 megapixelmi a vylepšenou optikou. Na veľtrhu MWC dostal priestor aj vreckový projektor, ktorý na stene vykúzlí obraz s takmer trojmetrovou uhlopriečkou. (Pravda 3. 3. 2015)

<http://vat.pravda.sk/obraz-a-zvuk/clanok/347382-lenovo-spojilo-mobil-s-kompaktnym-predstavilo-aj-vreckovy-projektor/>

Samsung predstavil to najlepšie zo svojej dielne. Smartfóny Galaxy S6

Samsung už ohýba displej aj v smartfóne Galaxy S6 edge. Ponúka osemjadro, veľký displej, fotoaparát so 16 megapixelmi a bezdrôtové nabíjanie. Firma zrejme prekvapí aj cenou, ktorá by mohla lámať mnohé rekordy. (Pravda 2. 3. 2015)

<http://vat.pravda.sk/obraz-a-zvuk/clanok/347293-samsung-predstavil-to-najlepsie-zo-svojej-dielne-smartfony-galaxy-s6/>

Samsung predstavil Galaxy S6. Nie je to už plastová hračka

(Trend.sk 1. 3. 2015)

http://www.etrend.sk/technologie/samsung-predstavil-galaxy-s6-nie-je-to-uz-plastova-hracka.html?utm_source=etrend&utm_medium=hp&utm_campaign=topread

Deti nevedia zatíčiť klinec. Minister Draxler to chce zmeniť

Pracovné vyučovanie sa do škôl dostalo pred viac ako polstoročím. Potom ho vytlačili počítače. Dnes sa vracia.

Bratislava. Kto z vás vie zatíčiť klinec a prišit si gombík, pýtala sa pred dvoma rokmi Beáta Macáková, učiteľka technickej výchovy ôsmakov v novozámockej Základnej škole na Ulici G. Bethlena. Prihlásilo sa ich len pár. Dnes už všetci poznajú pracovné náradie a majú isté manuálne skúsenosti.

Škola si dielne zachovala a riaditeľka Helena Lelovská hovorí, že to bolo dobré riešenie.

Martin Babiak, riaditeľ školy vo Vranove, povedal, že deti, ktoré nepoznajú manuálnu prácu, si myslia, že zelenina rastie v Bille či Kauflande.

Od septembra sa to má zmeniť, v rámci voliteľných hodín sa posilní pracovné vyučovanie. Minister školstva Juraj Draxler (nominant Smeru), si myslí, že žiaci potrebujú získať viac zručností. „Chýba im napríklad práca s obyčajným skrutkovačom,“ tvrdí.

Sme 6. 3. 2015

<http://www.sme.sk/c/7679489/deti-nevedia-zatitc-klinec-minister-draxler-to-chce-zmenit.html>

Podnikateľiek je stále málo, zbytočne neriskujú

Ženy stále v profesionálnom živote zostávajú za mužmi. Rovnako aj v platoch. Bratislava. Na Slovensku je len 33 percent podnikateľiek a až 67 percent podnikateľov.

Dôvodom je, že majú polovičný podnikateľský potenciál, pretože majú väčší strach zo zlyhania, menej vnímajú naskytujúce sa príležitosti a tiež podceňujú vlastné schopnosti.

Na druhej strane biznismenky sú väčšími inovátorkami oproti mužom. Vyplýva to zo štúdie, ktorú spracovala Fakulta managementu Univerzity Komenského s podporou Nadácie VÚB.

Sme 6. 3. 2015

<http://ekonomika.sme.sk/c/7681169/podnikateliek-je-stale-malo-zbytocne-neriskuju.html>

Spotrebiče nám naozaj vydržia kratšie, Nemci hľadajú príčinu

Plánované zastarávanie sa už nesklonuje iba v kruhoch konšpirátorov, ale aj v serióznej štúdií, na ktorej dlhodobo pracujú nemecký Spolkový úrad životného prostredia a Univerzita v Bonne.

Prvé výsledky nemeckého výskumu nahrávajú konšpirátorom iba čiastočne. Odborníci zistili, že spotrebiče meníme častejšie ako kedysi. Dôvodom však nie sú iba technické chyby.

Teória plánovaného zastarávania hovorí o zámernom znižovaní životnosti spotrebičov – stratégií, ktorou chcú výrobcovia prinútiť spotrebiteľov kupovať si nové spotrebiče. Do zariadení podľa nej inštalujú komponenty, ktoré sú príčinou ich rýchlejšieho zlyhania, často krátko po uplynutí záručnej lehoty.

Trend.sk 4. 3. 2015

http://gazduj.etrend.sk/clanky-gazduj/spotrebiče-vydržia-kratšie-ako-v-minulosti.html?utm_source=etrend&utm_medium=hp&utm_campaign=topread

Projekty, ktoré získali dôveru investorov

(Hospodárske noviny 3. 3. 2015)

<http://hn.hnonline.sk/ekonomika-a-firmy-117/projekty-ktore-ziskali-doveru-investorov-672968>

Google bude pri vyhľadávaní zvyhodňovať fakty, ukryje nezmysly

Vyhľadávač pripravuje softvér, ktorý bude zvyhodňovať stránky s menším počtom nepresností.

Mountain View, Bratislava. Keď dnes potrebujeme niečo zistiť alebo si niečo overiť, zvyčajne použijeme vyhľadávač Google. Odpoveď väčšinou býva medzi prvými výsledkami, ktoré nám Google ponúkne. Zoraďuje ich podľa toho, koľko iných webov na danú stránku odkazuje. Podľa magazínu New Scientist sa vďaka tomu môžu medzi výsledkami vyhľadávania objaviť aj webové stránky plné zavádzajúcich informácií. Stačí, ak na ne odkazuje dosť ľudí.

Google však chystá zmenu. Webové stránky plánuje zoraďovať podľa faktov a pravdivosti.

Sme 3. 3. 2015

<http://tech.sme.sk/c/7675166/google-bude-pri-vyhladavani-zvyhodnovat-fakty-ukryje-nezmysly.html>

Google ukázal nové sídlo v Kalifornii

Technologický gigant Google odhalil na blogu vizualizácie premeny firemného sídla v kalifornskom meste Mountain View. Projekt od architektonických firiem BIG a Heatherwick Studio firma v piatok predložila mestskej rade. (Trend.sk 3. 3. 2015)

http://reality.etrend.sk/komerčne-nehnutelnosti/google-ukazal-nove-sidlo-v-kalifornii.html?utm_source=etrend&utm_medium=hp&utm_campaign=topread

Z obsahu prvého tohtoročného čísla časopisu Duševné vlastníctvo, ktoré vyšlo 12. marca

PhDr. Július Šípoš. **Skladacia ohrievacia kanvica aj do vrečka. Bc. Stanislav Sabo** (Cena Jána Bahýľa 2014)

V kategórii individuálni prihlasovatelia, malé podniky a mikropodniky do 49 zamestnancov získal jednu z dvoch udeľených cien Bc. Stanislav Sabo (23) z Martina, študent piateho ročníka odboru dizajn výrobkov na Fakulte architektúry Slovenskej technickej univerzity v Bratislave. Bol ocenený za dizajn č. 27869 – Skladacia ohrievacia kanvica (predmetný dizajn je chránený aj zapísaným dizajnom Spoločenstva) a úžitkový vzor č. 6657 – Nádoba na ohrev tekutín (v konaní je patentová prihláška). Je pôvodcom oboch riešení, ktoré navzájom súvisia, i majiteľom zapísaného dizajnu a úžitkového vzoru.

V roku 2013 v rámci prieskumu na internetovom portáli www.yankodesign.com sa skladacia ohrievacia kanvica S. Saba zaradila do desiatky najlepších kuchynských spotrebičov na svete. Na základe

projektu v poslednom ročníku štvorročného bakalárskeho štúdia „Škoda Fit 2 Future“, v ktorom sa S. Sabo zaoberal mobilitou budúcnosti v svetových metropolách, si ho Škoda Design centrum firmy Škoda Auto, a. s., Mladá Boleslav vybrala na šesťmesačnú stáž od októbra 2014.

Úspešné príbehy

Bezbolestná injekčná ihla

Spektrum dobrých nápadov a riešení

Rubrika venovaná zaujímavým priemyselno-právne chráneným alebo na ochranu prihláseným riešeniam.

Zaujalo nás

Komplexné kreatívne spracovanie „značky Slovensko“. Inšpirácia od grafického dizajnéra Juraja Blaška

Vedecká hračka – prostriedok výchovy k tvorivosti

KTO VIE, ODPOVIE

V ktorom roku bola spustená slovenská verzia YouTube? – pýtali sme sa vás v predošlom vydaní nášho e-mailového časopisu. Správna odpoveď je – v roku 2013 (21. mája). Takto ako prvá odpovedala Andrea Čoreová zo Žiliny.

Súťažná otázka č. 4

Skôr narodení sa určite pamätajú na začiatok televíznej revolúcie na Orave v polovici 50. rokov. O niekoľko rokov neskôr Viktor Knotek, konštruktér a dizajnér, ktorý sa venoval v bratislavskej Tesle vývoju rádioprijímačov, prijal ponuku z národného podniku Tesla Orava na prácu vo vývoji budúcich slovenských televízorov. V roku 1959 navrhol sériu elegantných skriniek pre viacero televíznych prijímačov a o rok neskôr sa spustila výroba prvého slovenského televízneho prijímača (produkcii televíznych prijímačov v Nižnej nad Oravou začali v auguste 1958 prebraným typom Tesla 4102U Mánes, ktorý dovtedy vyrábali v Tesle Strašice). Prvý slovenský televízny prijímač vlastného vývoja mal obrazovú časť od drevenej lakovanej doštičky s dvoma kruhovými ovládačmi oddelenú bakelitovým pásom v tvare V. Tento najlacnejší čiernobiely televízny prijímač sa dal kúpiť za 2 600 Kčs.

Aký bol celý názov prvého televízora Oravan?

Foto: www.masmedialne.info

Suvenír Úradu priemyselného vlastníctva SR získa ten z vás, kto prvý správne elektronicky odpovie na súťažnú otázku.
e-mail: zuzana.kubinova@indprop.gov.sk